

беззащитенъ, както вътре, тъй и отъ вънъ въ полето, и Сципионъ, послѣ поражението на Ханнона, можалъ съ отличната си армия да го завладѣе или поне да го блокира по сухо и по море, като оставилъ само частъ отъ войските да наблюдава Утика и да го прикрива отъ страна на този градъ. А до като той 40 дни обсаждалъ Утика, Аздрубалъ съ 50.000 души пѣхота и 10.000 души конница и Сифаксъ съ 30.000 души пѣхота и 3.000 души конница, всичко съ 80 000 души пѣхота, и 13.000 души конница — два пъти по вече отъ колкото ималъ Сципионъ — се расположили на лагеръ близо до лагера на този послѣдния. Благоприятната минута била испусната, приближавала вече зимата — и Сципионъ намѣрилъ за по благоразумно да снеме обсадата на Утика и да се расположи на зимни квартири. Като прѣминалъ задъ р. Баградасъ (днесъ Мегердахъ), той расположилъ армията си на това място на морския брѣгъ, което отъ тогава се наричало по името му Корнелия — *Castra Cornelii* (днесъ Геллахъ), и като истѣглилъ корабите отъ флотата си на брѣга, оградилъ тѣхъ и армията съ укрѣпенъ лагеръ. Да се прѣдпочте обсадата на Утика прѣдъ движението къмъ Карthagенъ, отъ страна на такъвъ полководецъ, като Сципиона, е малко необяснимо и странно; но въроятно Сципионъ е ималъ за това достатъчно причини.

Въ Италия, може да се каже, че нѣмало вече война. Аннибалъ, съвсѣмъ стѣсенъ въ околностите на Кротонъ — единичъкъ пунктъ, който му оставалъ въ южна Италия, билъ туренъ въ пълно бездѣствие. Едничката му надежда била въ армията на Махона, която той билъ принуденъ да очаква, безъ да има смѣлостта да я присрѣщне. Въ армията му почти никакъ не останали отъ

старитѣ войници, които се сражавали при Треббия, Тразименското езеро и Канна: тя била съставена отъ най разноплеменъ и разнороденъ сборъ отъ войски и не била доста силна за да удържи побѣда надъ 2-тѣ римски армии, които постоянно я притискали, но все още не се осмѣявали да атакуватъ — Аннибала! Тѣ непрѣкъснато го беспокоили съ частни дѣйствия на малка война, но да го атакува съ съвокупнѣ сили на 2-тѣ римски консулски армии (на брой до 40.000 души и по много) — никой отъ римските полководци не се рѣшавалъ, такова можъщо било нравственното влияние даже само отъ името му — явление, което много или малко се забѣлѣзва въ историята на всички тѣ велики полководци: всѣки отъ тѣхъ, самъ по себѣ си струвалъ цѣла армия! Обаче и Марцелъ, и Фулвий, и Клавдий Неронъ не се бояли да мѣрятъ силите си съ него, и то съ успѣхъ: но не всички римски полководци приличали на тѣхъ и *благоразумната прѣдпазливост* на по вечето отъ тѣзи полководци едвали не надминувала вече граници и идвала до *страхъ*, който силно противурѣчилъ на смѣлите до дѣрзостъ и сурови до жестокостъ дѣйствия на римските полководци противъ по слабителъ — черта, не твърдѣ похвална за римлянитѣ.

Обаче консулъ Семпроний, който едва пристигналъ съ армията си, дѣрзалъ да се срѣщне съ Аннибала и тръгналъ къмъ Кротонъ. Но Аннибалъ, като левъ, заобиколенъ отъ ловци, атакувалъ смѣлия Семпроний изненадано и го испѣдилъ въ лагера му, съ загуба на около 1.200 души, но не счелъ за нужно да го атакува въ самия лагеръ. Семпроний, като получилъ такова заплашване, повикалъ Луциния да се съедини съ него и прѣзъ нощта